

PRAKTISEREN

NIEUWE PRODUKTEN UIT VIS? NAAR VLUIGERE OPLEIDINGSTECHNIEKEN?

EKSPERIMENT

Er bestaat helemaal geen eenvoudig antwoord op de vraag hoe de visrijckdom in stand kan worden gehouden of hoe ze eventjes verder kan worden ontwikkeld. Er moeten een heleboel factoren in een zeer ingewikkeld geheel gezien worden, want er zijn o.a. de volkenkundige en de maatschappelijke verschillen. Er zijn de verschillende soorten vis die op de verschillende visgronden en in de verschillende zeegebieden kunnen gevangen worden. Er is het peil van de technische kennis van de mensen van de streek en nog zoveel andere dingen meer. Elke visserij is een bijzonder geval en moet aldus bekeken worden. De ervaring van de anderen, deze die van andere meer ontwikkelde streken komen, kan wel eens nuttig zijn en misschien wel leidinggevend, toch is voorzichtigheid geboden want het zou niet de eerste keer zijn, dat dergelijke tussenkomst eerder misleidend blijkt te zijn.

Komt het zover dat na tussenkomst van andere de nieuwe soorten en produkten op de markt kunnen komen, dan moeten deze voldoen aan de marktvereisten, aan de maatschappelijke gewoonten en voorkeuren en beslist aan de inkomens van de doorsneeconsument. Wordt een produkt op de markt gebracht dat inderdaad gegeerd wordt dan zal het verkopen! Maar hierbij sluit al dadelijk een ander vereiste aan: dit is de moeilijkheid van het bepalen van de economische kosten van de bewerking gedurende de ontwikkelingsfase.

Voor allerlei redenen zijn anderzijds nieuwe produkten niet altijd succesvol en er moet de nadruk op gelegd worden dat dergelijk succes ook niet van in den aanvang te verwachten is. Soms worden nieuwe produkten te gauw verworpen; soms zouden ze beter nog een tijdje in de kast gelaten worden. Het is al heel dikwijls voorgevallen, dat belangwekkende ontwikkelingen tot stand kwamen die evenwel te vroeg hun verschijning deden, die dus voor hun tijd kwamen. Het wil ook helemaal niet zeggen, dat omdat een experiment niet slaagde in het verleden, het geen nieuwe kans maakt bij een andere poging! Het gekoncentreerde viseiwit type A kan misschien als voorbeeld dienen van dergelijke toestand. Wetenschappelijk en technologisch werk is een andere uitloper van de grote zeevisserijzaak. Het is duidelijk dat de voortzetting van achtergrondwerk van goede kwaliteit, essentieel is voor de verdere technische ontwikkeling.

Het volstaat wellicht het voorbeeld van de diepvries aan te halen er werden visblokken op de markt gebracht en meteen werden nieuwe technieken door de visnijverheid toegepast. Het is duidelijk dat vooraleer het zover was, er een hele waaier van werkzaamheden nodig was die geleid werden door een groot aantal vorsers.

En er zit in het visje nog zoveel verborgen! Alleen al in het «scheiden» ervan zitten de grootste toekomstmogelijkheden van de visrijverheid. Voor de bereiding van gemalen vis of voor de visbereidingen met fillets, werden in Kanada vele soorten machines ingevoerd. Nu gebruiken ongeveer 4 fabrieken deze machines en sedert 1972, jaar waarop het allemaal begon, wordt er een aanzienlijke stijging van hun verbruik vastgesteld.

GEMALEN VIS?

Er wordt trouwens verder een vlugge uitbreiding van deze nieuwe technieken verwacht en meteen wordt al gedacht aan een aanpassing van de controle op de kwaliteit van de produkten, aan een standaardisatie, een identifikatie en aan beschrijving van het produkt.

Het is overduidelijk dat het rauwe materiaal voor de bereiding van gemalen vis van een hoedanigheid moet zijn die alleen maar past voor de markt van de verse vis. Het zou beslist niet opgaan vis wat niet meer goed genoeg zou zijn voor de verse markt, te verwerken tot gemalen produkt. Dit zou alleen maar voor gevolg hebben, dat dit produkt niet eetbaar zou zijn en zelfs tot besmettingen van allerlei aard zou kunnen leiden.

Gemalen vis kan dienstig zijn voor allerlei doeleinden en bij verschillende verbruikers. Steeds wordt als voorbeeld Kanada aangehaald waar nu al hors d'oeuvres worden klaargemaakt met garnaal, krab, oester en ajuinsmaak. De bevoorrading kan zelfs de vraag niet volgen. Er kunnen voor de scheiding van vis nog andere technieken uitgedacht worden. En daartoe kan nog een wereldreserve van 40 miljoen ton dienstig zijn. Het grootste deel van deze reserve bestaat uit kleinere vissoorten die niet geschikt zijn voor de normale vismarkt en die verder niet op de bekende manieren kunnen worden bereid.

Visvleesscheidingsmachines geven een oplossing aan het vraagstuk en maken het mogelijk viswitten van hoge kwaliteit op de markt te

brengen die dienstig kunnen zijn voor verdere bewerking en bereiding. De visnijverheid wordt nu eens uitgedaagd om aan de hand van dit gemalen visprodukt een voedsel op de markt te brengen dat van goede hoedanigheid zou zijn, smakelijk, aantrekkelijk en handig voor het vervaardigen van allerlei schotels.

OPLEIDING

Op korte termijn is er maar een mogelijkheid om voor de zeevisserij uit het slop te geraken, stijging van de visprijs en daling van de brandstofprijs! Dit is alvast de mening van de Britse en Kanadese vloten. Maar op lange termijn ligt de oplossing op een heel ander terrein. De vangsten van de schepen die niet genoeg vis aan wal brengen en van hen die niet genoeg uit bemanning en materiaal halen, moeten verhoogd worden. De Engelsen hopen daar te geraken met behulp van hun nieuwe stimulator in het Hull Nautical College waarmee nu duchtig gewerkt wordt. Dit zou logisch gezien, een beweging moeten zijn in de goede richting.

Inderdaad een schip met haar gehele uitrusting vertegenwoordigt een reusachtig kapitaal en iedereen weet dat wel, kapitaal moet opbrengen en liefst dan nog zoveel mogelijk. Welnu we weten ook wel dat veel van onze schepen tegenwoordig niet opbrengen, wat de reders gerechtigd zijn ervan te verwachten. De bemanningen moeten worden opgeleid om een maximum te leren halen uit het tuig waarmee ze moeten werken. Dit is in het belang van iedereen. In Hull schijnt men daar nu wel helemaal van doordrongen te zijn. Men heeft er meteen komaf gemaakt met de theorieën. De simulator zorgt voor een optimum praktische opleiding in een minimum van tijd. Alle ervaring van goede schippers en bemanningsleden is in het apparaat opgestapeld en wordt rechtstreeks ter beschikking gesteld van de nieuwelingen. Vroeger moest men zelf jarenlang naar zee om dat allemaal te leren.

(Vervolg blz. 6)

BOLNES

VERANTWOORD INVESTEREN

minimale kosten - maximale resultaten

Loze (advertentie) kreten?
Nee! Uitspraken van mensen met Bolnes ervaring!

Bolnes bouwt dieselmotoren in vermogens van 450 - 1500 pk bij 500/600 omw/min in lijn en 1800 - 3000 pk bij 600 omw/min met 12 - 20 cyl in V-vorm.

BOLNES MOTORENFABRIEK BV
Postbus 3, Krimpen aan de Lek, tel. 01807 - 14900
telex 22439

stuwkracht in staal

PRAKTISEREN

(Vervolg van blz 5)

AANGROEIINGEN

Aangroei op scheepsrompen kan tegenwoordig wel belet worden door geluidstrillingen. Dit werd toevallig ontdekt. Er werden testen uitgevoerd over een periode van drie jaar. Na 5 jaar werk heeft de fabriek van Airmarc een toestel op de markt gebracht dat een 60 Hz geluidssignaal doorheen de scheepsromp stuurt. Dit heeft tot gevolg dat de aangroei op de romp, speciaal krabbenkokkers, ophoudt. Het mos is danig week vastgezet, dat het gewoon afvalt, wanneer het schip begint te varen. Het toestel moet maar 6 uur op de 24 in werking gezet worden. Het ligt voor de hand dat dergelijk systeem snel afbetaald is daar er niet meer speciaal naar het droogdok moet worden gevaren en verder nog door het feit, dat de weerstand van het zeewater veel geringer wordt.

TRILLING

Steeds groter scheepsmotoren hebben ervoor gezorgd, dat we meer en meer af te rekenen hebben met trillingen in het achterschip van vele vaartuigen. Deze trillingen kunnen het gevolg zijn van de werking van het schroef in een onregelmatig weerstandsveld. Dit is dan het gevolg van een rompvorm die niet aangepast is recht boven en voor de schroef. Wanneer een schroefblad van snel stromend water overgaat in langzaam stromend water, wordt krachtige druk uitgeoefend op dit schroefblad. Dit heeft tot gevolg, dat het schip schokken opvangt, met een frekwentie die overeenkomt met het aantal schroefbladen vermenigvuldigt met de omwentelingen per minuut.

Maar trillingen kunnen eveneens het gevolg zijn van «waterhame-nen» op de romp en dit speciaal wanneer de opening tussen de schroefbladen en de romp boven de schroef te klein is.

Deze laatste trilling wordt vermeden wanneer een straalbuis wordt geplaatst, die nauwkeurig ontworpen werd. Maar de trillingen die eerst werden beschreven, kunnen eveneens opgevangen worden, als een straalbuis de waterstroming naar de schroef toe, kan verzachten. Toch kan de trilling nog voorkomen als de kruisdoorsnede van de waterstroming naar de buis niet aangepast is of wanneer de stroming rond de straalbuis te beperkt is.

Vooraleer een straalbuis geplaatst wordt, moet er dus eerst vastgesteld worden of dit de scheepsvorm en de lijnen ervoor kunnen dienen en er moeten maatregelen genomen worden voor een sterke, stevige verbinding tussen de straalbuis en de romp opdat de straalbuis niet zelf zou beginnen trillen.

SCHADE

In Noorwegen wordt de zeevisserij bij middel van de korre veel minder bedreven dan met haken en andere soorten netten. Trouwens de visserij met kor is binnenin de territoriale wateren van 4 mijl helemaal verboden. Maar toch kunnen Noorse vissersvaartuigen een bijzondere vergunning bekomen om in bepaalde zones te gaan vissen dit dan in de gebieden die gelegen zijn tussen de 4 en de 12 mijl. Buiten de Noorse visserijgebieden vissen de Noormannen evengoed op dezelfde banken met staande als met bewegende tuigen. In de praktijk heeft deze toestand nooit aanleiding gegeven tot moeilijkheden omdat de Noorse schippers vanzelfsprekend hun eigen kisten maar al te goed kennen en weten waar de staande tuigen zijn geplaatst. Maar het is tengevolge van de aankomst der vreemde vissersvaartuigen op deze Noorse visgronden, dat de moeilijkheden ontstaan zijn, moeilijkheden dan speciaal voor degenen, die vissen met de staande tuigen. In de periode gaande van 1969 tot 1973 hebben de vreemde vaartuigen ongeveer veertien keer meer moeilijkheden veroorzaakt dan de Noorse treilers.

Gedurende de tijdspanne gaande van 1 september 1949 tot 31 december 1973, werden 1203 gevallen van «aanvaring» gemeld tussen schepen en vistuigen met als gevolg aanzienlijke schade aan de staande vistuigen. Naast het verlies van hun materiaal, telt natuurlijk ook nog het verlies van de vangst en het erge is wel, dat deze mensen dan moeten wachten om opnieuw de visserij te kunnen bedrijven tot ze over nieuwe uitrustingen beschikken. Het vervolgen van de schuldige schepen duurt zeer lange tijd en het is bovendien heel moeilijk om ooit enige schadevergoeding te bekomen. Daardoor heeft Noorwegen een heel bedrijvig aandeel genomen in de de besprekingen die tot overeenkomsten moeten leiden in de Noord Atlantische zone.

MEER DAN EEN MILJOEN KG. VIS NAAR DE VISMEEL TERWIJL... DROGERIJEN EN ZOUTERIJEN TELOOR GAAN

Naar aanleiding van het artikel «Praktiseren» in Het Visserijblad van 29-8-1975 verschenen, ontvingen we van een moderne visdrogerij van onze kust, hierna volgend schrijven.

Mijne heren,

Verwijzend naar het Vissertijdschrift van 29/8/75, uw artikel Praktiseren paragraaf over Boulogne.

Inderdaad, daar is de klap van 2.000 ton koolvis noodgedwongen naar de vismeel gegaan voor enkele centiem. Dit bestaat bij ons ook nog al is de aanvoer niet zo belangrijk. In E.E.G. verband is het wel Frankrijk die er de eerste viool speelt, en al pleiten de andere partners nog zo welgemeend goed en met kracht, niets schijnt te baten.

Voor enkele jaren toen de minimumprijzen ingesteld werden konden de zouterijen een prijs bij de Rederscentrale ingeven die merkbaar meer was dan de vismeelprijzen, wat een kolossaal verschil was. Nadien heeft men in de E.E.G. familie dit veranderd : kopen in de markt met een exportpremie buiten E.E.G. met uitvoerbeuvisen. Zouterijen waren daar erg wantrouwig voor. Wij zaten natuurlijk op de uitkijk hoelang dit zou duren. In 1973-1974 schoten de visprijzen de hoogte in. Wat gebeurde er ? De exportpremie afgeschaft, maar hier komt het : ook geen mogelijkheid meer 'n prijs bij de Rederscentrale in te geven beneden de minimumprijs. De meeste Afrikaanse landen leggen zelf hun prijzen vast bij invoer. Zodus kwam het er op neer het varken goed te mesten voor het te slachten. Als we het goed voorhebben heeft men in Oostende met in de laatste jaren schaarse aanvoer per momenten op mindere soorten ongeveer reeds 11 jr. moeten toeleggen per kilo.

Wij hebben niet de gewoonte hoog van de toren te blazen maar het moet er bij ons toch uit, hoe lang gaan we nog die verkeerde weg op ? Dat men maar weent met 't treurlied inflatie. Als wij U zouden moeten voorleggen dat dit spelletje alleen minimum 100 mensen bij een zouterij werkloos heeft gesteld, wat toch niet moest gebeuren, zonder die firma's te noemen die verplicht waren het stil te leggen.

Wij weten zeer goed dat het te hedendage moeilijk is een bedrijf op gang te houden, maar het gaat niet op dat een zouterij drogerij alle werelddelen moet aflopen om wat grondstof te kopen als wanneer men in eigen land en in de E.E.G. ermee naar de vismeel gaat of naar de vuilhoop. Als deze laatste het niet meer slikken kan.

Hongersnood, onderontwikkelde gebieden, alles goed en wel, dat men eerst die mensen iets te eten geve dat is nog verre van hun buik vol, om Godswil toch eerst dat stukje eten, wat eivut wat ze zo nodig

hebben. Waarom bij die hulpverlennende organismen die drang, naar dat geld, het andere schijnt minder te interesseren. Ik kan begrijpen dat geld gemakkelijker verplaatsbaar is en het heeft geen visreuk.

De E.E.G. is nu ook promotor van een bevroren visberg, te voegen bij de andere bergen van vlees, boter, melkpoeder en hetgeen er nog moet bijkomen. Nieuwe bedrijven : de zouterijen zijn nieuw en waarom neemt men hun bestaansmogelijkheden weg ? Het gaat ons door het hart mensen die bij U 15/20 jaar in 't werk zijn te moeten naar huis sturen als wanneer het anders kan. Maar, och arme kleine man uit de Westhoek, al is dan uw grootste vreugde werk te kunnen geven aan de mensen waartussen ge loopt en leeft, ook dat zal U niet gegund zijn.

Waar blijft toch dat beetje gezond verstand om die dingen nuchter te bekijken, of moeten we verder met onze kei tegen de muur ?

Een visdrogerij zonder staatskredieten.

DAY.

NOTA van de REDACTIE : Wij zijn het met de inzender van dit schrijven volledig eens. De regeling van vroeger liet toe mensen aan het werk te houden en mits een strenge controle en die was er, kon er uitgevoerd worden.

Wij menen dat er bij ons ministerie van landbouw, economische zaken en rederscentrale genoeg begrip zou moeten bestaan om na te gaan hoe onze zouterijen, hetzij door een exportpremie, hetzij door andere middelen te helpen.

Het werk van 100 werknemers is er mee gemoeid. In de wereld klaagt men over hongersnood. Men zou het niet zeggen als men ziet hoe men gezond voedsel vernietigt en hoe men anderzijds allerlei financiële steun geeft, waarvan de helft de noodlijdenden nooit bereikt.

Wij raden de mannen van de Westhoek aan een onderhoud met bovenstaande instanties of de Nationale Visserijcommissie, voorzitter secretaris-generaal Vandemoortel, aan te vragen.

Er kan en moet daarvoor iets gedaan worden.

Publiciteit in
HET VISSERIJBLAD
doet Uw
zakencijfer stijgen